

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים



מן התלמוד

סדר טהרות.

מסכת נידה, דף ס"א

"אמר רבי מאיר: מעשה בשקמה של כפר סבא שהיו מחזיקין בה טומאה ובדקו ולא מצאו, לימים נשבה בו הרוח ועקרתו ונמצא גולגולת של מת תחובה לו בעיקרו"

עובדא - מעשה
כוותיה - כמוותו

ח

הסבר: רבי מאיר מספר על עץ שקמה שהיה בכפר סבא שהיה נחשב בחזקת טומאה, ולא מצאו מתחתיו מת עד שנעקר ברוח וגילו שם גולגולת.

סדר טהרות | מסכת נידה, דפים ס"ט-ס"ז
פרשת מקץ | כ"ד- ל' בכסלו (22-28 לדצמבר)

חג חנוכה שמח!



דף ס"ב: רב ששת

רב ששת היה אמורא בבבלי בבית המדרש במקום שנקרא שלחי על יד נהר החידקל. רב ששת היה בן הדור השני-שלישי לאמוראי בבלי, וחבריו היו רב נחמן ורב חייסדא. תלמידיו של רב ששת היו רבא, רב עמרם, ורב הונא בר יהודה. רב ששת לא נולד למשפחה מיוחסת או למשפחה של תלמידי חכמים. הוא עבד כסבל ואת גדולתו בתורה ומעמדו רכש בעמל רב. רב ששת היה עניו ומפורסם בחסידותו בכך שלא הלך ארבע אמות ללא תמילין.

דף ס"א: מי היה עוג מלך הבשן?

התלמוד בדף זה מספר שסיחון מלך מואב ועוג היו אחים, וכאשר בני ישראל באו בגבול ארץ סיחון ועוג, בדרךם לארץ ישראל, משה רבנו פחד מעוג ולא מסיחון. את סיחון הוא הרג מיד, אבל מעוג הוא פחד מפני שהוא זכה לשמש את אברהם אבינו. עוג היה מומלג בשנים מפני שהוא היה חי כבר בתקופת המבול. כאשר החלו לרדת מים רותחים וכל בני האדם מתו, הגיע עוג אל התיבה, טיפס על סולמות ונשבע לנח שאם הוא יציל אותו הוא יהיה עבדו לעולם (על פי מדרשים). נח ידע שמי המבול רותחים והוא הבין שאם עוג עדין לא מת, סימן שהקב"ה רוצה שהוא ינצל. נח פער חלון בדופן התיבה, ורכו הוא העביר מזון לעוג וכן נצלו חייו של עוג.

דף ס"ב: קדושת שביעית

בתורה נכתב שעל יבול שגדל בארץ ישראל בשנת השמיטה חלה קדושת שביעית. פרות שקדושים בקדושת שביעית אסור לגרום להם הפסד, אסור לסחור בהם למטרות רווח, וכאשר מגיע הזמן שסוג הפרות הללו כבר כלה מן השדה, יש לבער אותם ואסור להשאיר אותם בבית.

קדושת שביעית אינה נוהגת בכל סוגי הגידולים, ובמסכת שביעית מונה המשנה גידולים שמשמשים למאכל בני אדם וגידולים שמשמשים למאכל בעלי חיים וגידולים שמשמשים לצביעה, שהם קדושים בקדושת שביעית. הבריתא מלמדת שקדושת שביעית חלה גם על מיני גידולים המשמשים לכיבוס בגדים.

על המפה

קיבוץ לוחמי הגטאות

קיבוץ לוחמי הגטאות יושב בגליל המערבי. הוא נקרא בתחילה "אשר", ולאחר מכן שונה שמו על פי דרישת מקימי היישוב, שהיו קבוצה של ניצולי שואה ולוחמי גטאות ששרדו ועלו לארץ. היישוב הוקם בשנת 1949, ונחנך יום לפני יום השנה השישי למרד גטו ורשה בטקס גדול וחגיגי בו השתתפו גם נציגי ממשלת פולין. בין מקימי היישוב היו יצחק צוקרמן וצביה לובטקין, ממנהיגי המרד. בקיבוץ נבנה בית לוחמי הגטאות, המשמש כמוזיאון לתולדות השואה. כיום גרים ביישוב כ-660 איש.



בית לוחמי הגטאות
(Wikipedia, Oyoyoy)





מתפללים

לפניכם אירוע שעור דיון משפחתי סוער -

יום אחד הגיעה אימא של מנחם לקחת אותו מהגן. כשהיא עמדה מחוץ לדלת היא שמעה את הגננת צועקת בקול רם מאוד על הילדים במשך מספר דקות ואף מאיימת על חלק מהם שתעניש אותם. האימא שעמדה בחוץ נבהלה מאוד מהדרך שבה הגננת צועקת ומאיימת על הילדים והיא התלבטה מה לעשות והאם לספר את זה בוואטסאפ לאימהות האחרות של הילדים בגן.

מצד שני:

אם הגננת באמת מתנהגת באופן לא ראוי אל הילדים כדאי שההורים יידעו מזה ושיגבירו את הפיקוח עליה ועל מה שהיא עושה בגן, ואולי אף ינקטו בצעדים כאלה ואחרים על מנת שלא תצעק על הילדים כך.



מצד אחד:

היא הרי לא יודעת מה היה קודם, ולמה הגננת צעקה, והאם זה היה משהו חד פעמי או שתמיד היא צועקת. ואם היא תפרסם את זה היא תבייש את הגננת ברבים ותפגע משמעותית בשמה הטוב.

ו...מה?
עצתכם?



אם גם אתם נתקלתם בדילמה ולהתפללתם עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון.
ניתן לשלוח למייל talmudisraeli.medison.co.il
תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

ארגון אי"ל-הארגון היהודי הלוחם

הארגון היהודי הלוחם (אי"ל) הוקם בגטו ורשה בשנת 1942, לאחר שנודע ליהודים שם שהנאצים מתכוונים לרצוח את כולם. מטרתו הייתה להילחם בנאצים, ובראשו עמדו מרדכי אנילביץ' וסגנו יצחק צוקרמן. הארגון לקח את הפיקוד על הגטו והורה ליהודים לא לשתף פעולה עם הוראות השלטון. כאשר התכוונו לגרמנים לחסל את הגטו, פתחו אנשי הארגון במרד גטו ורשה, ותקפו אותם בכלי הנשק שעמדו לרשותם. הם הצליחו לגרום לגרמנים אבידות ולהילחם במשך זמן ממושך. רובם נהרגו לבסוף, וכמה עשרות הצליחו להימלט.



האנדרטה לזכר מרד גטו ורשה, מעשה ידי הפסל נתן רפפורט. האנדרטה מוצבת במקום שבו עמד גטו ורשה (Wikipedia)

! | יש לי מושג | מעטים מול רבים

"מעטים מול רבים" הוא מושג המתאר את מלחמתם של המכבים נגד היוונים, שהובילה לניצחון אותו חוגגים בחג החנוכה. למרות שהצבא היווני היה גדול ומיומן בהרבה מצבא המכבים, הצליחו המכבים בחסדי ה' לגבור עליו ולשחרר את ארץ ישראל משלטון היוונים. מעשי הגבורה הללו העניקו השראה ליהודים לאורך הדורות להילחם על קיומם ואמונתם גם מול אויבים גדולים וחזקים.



מי אני? | מי אני?

- נולדה בפולין ב-1914. מדריכה בתנועות הנוער "דרור" ו"החלוץ", וממקימי קיבוץ לוחמי הגטאות.
- הייתה ממובילי מרד גטו ורשה.
- נשארה בחיים אחרי המרד ועלתה לארץ.
- על שמה נקרא היישוב מעלה צביה.
- נכדתה, רוני, היא האישה הראשונה שסיימה את קורס הטיס של חיל האוויר הישראלי במגמת קרב.

להלכה שוא

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0		
															
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חונת ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 בריאת העולם

המסלול
המיוחד
למנוחה

למנוחה
(המסלול)

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים



התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:

1. מי האישה בציור?
2. באיזה אירוע היא משתתפת?
3. מהם השמות 'דרור' ו'החלוץ' מאחור?
4. איזה יישוב נקרא על שמה?



לשאלה נוספת
לשאלה נוספת
לשאלה נוספת
לשאלה נוספת

מי אני?

- א. ממקימי ארגון אי"ל.
- ב. לאחר מותו של מרדכי אנילביץ', מונה למפקד הארגון.
- ג. לחם במרד גטו ורשה.
- ד. היה נשוי לצביה לובטקין.
- ה. היה אחד העדים במשפט אייכמן.



לשאלה נוספת



5780 ה'תש"פ	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260 ה'ת"ש	5258 ה'תרפ"ח	4900 ה'תר"ם	4800 ה'תר"ם	4650 ה'תרס"ה	4260 ה'תרס"ו
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 שנת 70 למדינה	1969 ה'תר"ץ	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שוואה	1897 ה'תרצ"ז	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	ה'רמ"ם	רש"י	רבי טעדיה גאון
													510 ימי הביניים תקופת הראשונים



סדר טהרות | מסכת נידה, דפים ס"ג-ס"ד

דף ס"ג: שעות היממה

בתקופות עברו, השעות היחידות שהכירו בני האדם היו שעות שנוצרו מחלוקת היום לשנים עשר חלקים וחלוקת הלילה לשנים עשר חלקים. מאחר שבקיץ הימים ארוכים ובחורף הימים קצרים, היו שעות היום של הקיץ ארוכות יותר משעות היום של החורף. כך גם לגבי הלילה, מאחר שלילות החורף ארוכים מלילות הקיץ, היו שעות הלילה של החורף ארוכות יותר משעות הלילה של הקיץ. לאחר המעבר לשעון המכני, חילקו את היממה לעשרים וארבע שעות שוות.

דף ס"ד: ודקארי לה מאי קארי לה

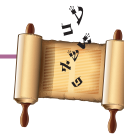
בדף זה אומר התלמוד משפט שהאמוראים השתמשו בו כדי להביע תמיהה: **"ודקארי לה מאי קארי לה"** - אמוזא הביא בריתא כדי להקשות על הלכה מסוימת שנאמרה בבית המדרש, והבירו שאלו עליו: מה הקשר בין הבריתא שהביא לבין ההלכה המדוברת? רש"י מסביר שמשפט זה יש לקרוא בלשון תמיהה וקושיה: **"מי שהשיב תשובה זו בבית המדרש, מה עלתה על רוחו?"**. פרוש אחר כתב בעל "הערות" בשם גאון מתקופת הגאונים, כי **"דקארי" הוא מלשון ערוב וערוב**. האות **"אלף"** של **"דקארי"** מתחלפת באות **"עין"** וכאילו כתוב **"ודקערי"**, מלשון ערוי, ערוב. כלומר: זה שערוב את הנושאים, מה ראה לערובם?

פרק י' דף ס"ה: רבנן סבוראי

במאמר הקודם למדנו את פרוש המשפט **"ודקארי לה מאי קארי לה"**. ספר **"קיצור פללי התלמוד"** כותב שכל מקום שנזכר בתלמוד משפט זה, הוא מדברי רבנן סבוראי. **מי הם רבנן סבוראי?** רבנן סבוראי הם חכמים שחיו החל מן התקופה שלאחר חתימת התלמוד הבבלי על ידי רב אשי ורבינא, עד תקופת הגאונים. הם כונו **"סבוראי"** על שם שלא גרעו בתלמוד ולא הוסיפו עליו דינים והלכות, כי אם **סבורות** וטעמים. מענין לציון כי בספר **"שלשלת הקבלה"** מנמק **ששםם "רבנן סבוראי" נועד לשבחם**. בתקופתם התגלגלו צרות קשות לישראל עד שאי אפשר היה ללמוד בשלום, ובכל זאת הם פלפלו בסברות להבנת המשניות ולפיכך כונו **"רבנן סבוראי"**, שסברו, ידעו והבינו הכל ולא שכוו מאומה למרות שסביבם נטרפה הארץ.

דף ס"ו: משנה וגמרא

מסכת נידה היא החותמת את התלמוד הבבלי. התלמוד הבבלי הוא כינוס דברי האמוראים אשר דנו בבתי המדרשות בדברי המשניות, שנערכו על ידי רבי יהודה הנשיא וחכמי דורו. התלמוד הבבלי כולל את כל הנושאים שבהם עוסקת המשנה, ובנוסף לכך הובאו בגמרא מדרשי הלכה ומדרשי אגדה רבים. חלק האגדה הובא בגמרא כדי לחנך וללמד את הדורות הבאים על מידותיהם הנפלאות של חז"ל, על חיייהם ועל התנהגותם. **שישה סדרים יש במשנה: זרעים, מועד, נשים, נזיקין, קדשים, טהרות**. על המסכתות של סדר טהרות לא נערה התלמוד הבבלי אלא על מסכת אחת, היא מסכת נידה.



דבר תורה

לאחר שיוסף מאשים את אחיו בריגול וכולא את שמעון, חוזרים האחים אל יעקב אביהם ומנסים לשכנעו לשלוח את בנימין הקטן איתם אל יוסף. יעקב מתנגד בתחילה ואומר: **"יוסף איננו... ואת בנימין תקחו, עלי היו כלנה"**. הגאון מווילנא, מסביר על דרך הרמז, שהמילה **"עלי"** בה משתמש יעקב - רומזת לשלושת הצרות הגדולות שהיו בחייו: **עשיו, לבן, יוסף**. רגע לפני שברח מבית הוריו, מבטיחה רבקה ליעקב בנה שלא ידאג: **"עלי כללתך בני"**. יעקב יודע שאימא רבקה לקחה על עצמה את שלוש הצרות: **"עלי"** ומהן הוא בטוח שיינצל. אולם כעת כשבאים לבקש את בנימין - זה כבר סיכון חדש שעליו אימא לא נתנה את ערובתה. לכן הוא משיב ואומר לבניו: **"עלי היו כלנה"** - כל הצרות שאימא לקחה כערבון כבר היו כולן, ולא נותר לי עוד במה להתלות בכדי שאוכל לשלוח את בנימין.



מצאו את המילה הקשורה לכל אחת משלישיות המילים הללו:

1. דגים, זית, תינוקות -
2. ציונה, קפה, גלוי -
3. אור, המכבי, הנשיא -
4. ספר, המקדש, חולים -

(עזב 'מלונא, 'מז 'מלמ: מלונא)

שאלות השבוע

1. מי הם רבנן סבוראי?
2. במה התבטאה בין היתר חסידותו של רב ששת?
3. מהם ששת סדרי המשנה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציון את מס' העולן עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

